

Bemærkninger til forslaget

Ad I

Landbrugets økonomiske problemer kan ikke klæres alene ved hjælp af en finansieringsreform. Man er nødt til at lave nogle løsninger, der her og nu er medvirkende til at undgå, at alt for mange landbrug går på tvangsauktion og på den måde mistes som produktionsfaktor i den animalske produktion. Kortsigtede løsningsforslag har der været mange af, og nogle er allerede gennemført, men generelt for de forslag, vi har set, bortset fra ét, har været, at virkningerne ikke har været særlig gode.

Loven om rentetilskud har ikke haft den store positive virkning, men været en forholdsvis stor udgift for staten. Den løsningsmodel, som indtil nu har vist sig at være bedst egnet, har været lov om gældssanering, og her har ikke mindst den måde, den har været administreret på det sidste halve år af 1981, vist, at den kan bruges i endnu større målestok end hidtil, og at resultaterne i de fleste tilfælde er positive på den måde, at de landbrug, der har fået gældssanering, har en mulighed for at overleve.

Det væsentlige ved administrationen af gældssaneringsloven i sidste halvdel af 1981 har været, at der ikke gives gældssanering, medmindre der opnås aftale om frivillige akkorder, og det vil sige, at kombinationen af statsgaranti til lavere forrentede lån og nedskrivning af gælden har været en måde at gøre tingene på, som i langt de fleste tilfælde har været positiv. Det kan blive nødvendigt at åbne for tvangsakkorder.

Derfor skal ansøgningsfristen forlænges til den 31. december 1983.

Ad II

1. Ved tvangsauktioner skal fonden have forkøbsret. Den hidtidige ejer har principielt ret til at overtage ejendommen til forpagtning. Amtsfondsbestyrelsen kan dog nægte dette, hvis den skønner, at vedkommende er fagligt ukvalificeret. Afgørelsen kan indankes for voldgift.

Hvis det er muligt at opnå en akkord med kreditorerne, bør fonden købe ejendommen allerede før tvangsauktionen. Forpagtningen er uopsigelig fra fondens side, så længe forpagtningsvilkårene opfyldes. Forpagtningsretten er arvelig. Forpagtningsvilkårene skal sikre forpagteren den fulde brugsret. Andre jordbrugere skal ligeledes kunne vælge at lade fonden overtage ejendomsretten til deres brug for så at kunne fortsætte som forpagtere.

2. Hvis grupper af landmænd opretter andelsforeninger, andelsbrug eller produktionskollektiver, kan de opnå en status som delfonde under fonden. Det vil sige, at de slipper for at udrede skatter til fonden og modtager en forholdsmæssig andel af statsstilskuddet.

Betingelserne for denne status er, at den enkelte andelshaver kun kan udtage sit eget indskud – indeksreguleret efter reguleringspristallet – ved udmeldelse af andelsselskabet, og at andelsselskabets besiddelser tilfalder fonden i tilfælde af dets opløsning.

3. Ud over de allerede nævnte opgaver kan fonden opkøbe ejendomme, der udbydes i fri handel, og forpagte dem ud, specielt med det formål at lette eksperimenter med nye driftsformer. Endvidere bør fonden yde støtte til eksperimenter med mere økologisk rigtige produktioner – malkekvæg frem for svin, bælplanter frem for korn osv. – for at forbedre jordfordelingen.

4. Som et forsøg på afhjælpning af ungdomsarbejdsløsheden og problemerne med at fremskaffe praktikpladser ved landbruget kan amtsfonden efter behov oprette produktionsskoler på egnede landbrugsejendomme med en bred produktion.

5. Fonden skaffer i første omgang midlerne til udlån ved udstedelse af obligationer efter samme regler som realkreditobligationer. Derudover skal fonden have en række egne indtægter, nemlig:

a. Provenuet af den resterende kapitalvindingskat på landbrugsejendomme.

b. Provenuet af en generel værdistigningsafgift til afløsning af kapitalvindingskatten, i det om-